

ISSN 1234-2394

Cena 2,00 zł

Grudzień 2007

• GAZETA LOKALNA • R. XIII Nr 11/12 (141/142)

Fot J. Kowalski

Szanowni Mieszkańcy Krynicy-Zdroju Drodzy Goście Uzdrowiska

Świąt Bożego Narodzenia wypełnionych radością i miłością, niosących spokój i odpoczynek oraz Nowego 2008 Roku spełniającego wszelkie marzenia, pełnego optymizmu, wiary, szczęścia i powodzenia

życzą Państwu

*Jan Boligłowa
Przewodniczący Rady Miejskiej*

*Emil Bodziony
Burmistrz Krynicy-Zdroju*

*„...Niechaj ziemię rozśpiewa kolęda,
Każdy dom i każdego z nas.
Niechaj piękne Bożonarodzeniowe Święta
Niosą wszystkim betlejemski blask...”*

Drodzy Czytelnicy i Przyjaciele biblioteki

*Niech w okresie Świąt Bożego Narodzenia
Pokój wypełni Wasze domy, a miłość rozgrzeje serca;
aby był to dla Was wyjątkowy czas
wypełniony pięknem kolęd
i pogodnych spotkań w gronie najbliższych.
Z całego serca życzymy Wam szczęścia i głębokiej
radości
na dziś..., na jutro..., na cały Nowy Rok!*

Redakcja "Krynickich Zdrojów"

W numerze

50 rocznica śmierci Leona Nowotarskiego
Tamten Kraków, tamta Krynica- promocja książki
Jubileusz 60-lecia Biblioteki- fotoreportaż
70 lat kolejki linowej
Nowe wystawy prac artystów z TPSP

KALENDARZ

2008

STYCZEŃ

PN		7	14	21	28
WT	1	8	15	22	29
ŚR	2	9	16	23	30
CZ	3	10	17	24	31
PT	4	11	18	25	
SO	5	12	19	26	
N	6	13	20	27	

LUTY

PN		4	11	18	25
WT		5	12	19	26
ŚR		6	13	20	27
CZ		7	14	21	28
PT	1	8	15	22	29
SO	2	9	16	23	
N	3	10	17	24	

MARZEC

PN		3	10	17	24	31
WT		4	11	18	25	
ŚR		5	12	19	26	
CZ		6	13	20	27	
PT		7	14	21	28	
SO	1	8	15	22	29	
N	2	9	16	23	30	

KWIECIEŃ

PN		7	14	21	28
WT	1	8	15	22	29
ŚR	2	9	16	23	30
CZ	3	10	17	24	
PT	4	11	18	25	
SO	5	12	19	26	
N	6	13	20	27	

MAJ

PN		5	12	19	26
WT		6	13	20	27
ŚR		7	14	21	28
CZ	1	8	15	22	29
PT	2	9	16	23	30
SO	3	10	17	24	31
N	4	11	18	25	

CZERWIEC

PN		2	9	16	23	30
WT		3	10	17	24	
ŚR		4	11	18	25	
CZ		5	12	19	26	
PT		6	13	20	27	
SO		7	14	21	28	
N	1	8	15	22	29	

LIPIEC

PN		7	14	21	28
WT	1	8	15	22	29
ŚR	2	9	16	23	30
CZ	3	10	17	24	31
PT	4	11	18	25	
SO	5	12	19	26	
N	6	13	20	27	

SIERPIEŃ

PN		4	11	18	25
WT		5	12	19	26
ŚR		6	13	20	27
CZ		7	14	21	28
PT	1	8	15	22	29
SO	2	9	16	23	30
N	3	10	17	24	31

WRZESIEŃ

PN	1	8	15	22	29
WT	2	9	16	23	30
ŚR	3	10	17	24	
CZ	4	11	18	25	
PT	5	12	19	26	
SO	6	13	20	27	
N	7	14	21	28	

PAŹDZIERNIK

PN		6	13	20	27
WT		7	14	21	28
ŚR	1	8	15	22	29
CZ	2	9	16	23	30
PT	3	10	17	24	31
SO	4	11	18	25	
N	5	12	19	26	

LISTOPAD

PN		3	10	17	24
WT		4	11	18	25
ŚR		5	12	19	26
CZ		6	13	20	27
PT		7	14	21	28
SO	1	8	15	22	29
N	2	9	16	23	30

GRUDZIEŃ

PN		1	8	15	22	29
WT		2	9	16	23	30
ŚR		3	10	17	24	31
CZ		4	11	18	25	
PT		5	12	19	26	
SO		6	13	20	27	
N		7	14	21	28	

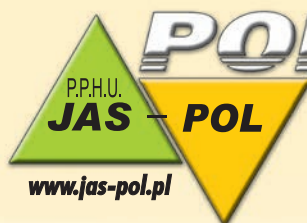
Asort SUPERSAM

ZAPRASZAMY DO MARKETU

Krynica, ul. Kraszewskiego 1
tel. 472-38-66, 472-38-67

Godziny otwarcia:
od poniedziałku do soboty: 7.00 -21.00
niedziela 10.00-19.00

POLIGRAFIA

33-380 Krynica-Zdrój • ul. Kraszewskiego 77
tel. (018) 477 74 80 • fax 471 64 91
e-mail: jas-pol@jas-pol.pl
Laureat Certyfikatu Najlepszej Jakości

ISO 9001:2001

Laureat Certyfikatu
Najlepszej Jakości

Oferujemy: etykiety, opakowania,
kalendarze, plakaty, foldery,
widokówki, naklejki, gazetki.

**PROFESJONALNY DRUK OFFSETOWY
KOMPLEKSOWE OPRACOWANIE GRAFICZNE**

Wesołych Świąt i Dosiego Roku
życzy: www.vis.art.pl

**ZAPAMIĘTAJ
NASZĄ GAZETĘ KUPISZ:**

we wszystkich naszych bibliotekach

na ul. Piłsudskiego

- w sklepie obuwniczym P. Wiśniowskich;
- w kawiarni „Lilianka”

na ul. Kraszewskiego

- w supersamie „ASORT”,
- w sklepie spożywczym GS,
na ul. Nadbrzeżnej w hurtowni „ASORT”

w szkołach

w sklepach PSS: w „Hawanie” i na ul. Wspólnej

„Krynickie Zdroje” – gazeta lokalna • ISSN 1234–2394 • wydaje: Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju

Adres redakcji: ul. Nowotarskiego 1, 33–380 Krynica-Zdrój, tel. (018) 471 22 03,
Krynickie_zdroje@wp.pl

Redaktor naczelny: Grażyna Lubańska, Z-ca red. naczelnego: Magdalena Krzeszowska.

Redaguje kolegium w składzie: Agata Jarosz, Małgorzata Pomietto, Małgorzata Sołtys, Joanna Moskała.

Redakcja nie zwraca nie zamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo skracania materiałów oraz opatrywania ich własnymi tytułami • zamówienia na zamieszczenie płatnych reklam firm, instytucji i osób prywatnych, a także klepsydr i nekrologów osób bliskich w siedzibie redakcji

Skład komputerowy, druk: P.P.H.U. Jas-Pol Poligrafia, 33-380 Krynica-Zdrój, ul. Kraszewskiego 77, tel. (018) 477-74-80

Żadna część „Krynickich Zdrojów” nie może być przedrukowywana, ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana czyli powielana mechanicznie, fotooptycznie, zapisywana elektronicznie lub magnetycznie, ani odczytywana w środkach publicznego przekazu, bez pisemnej zgody wydawcy.

CO WIDAĆ, CO SŁYCHAĆ... zimą w Krynicy przed 70- laty.

Tor saneczkowy na Górze Parkowej.

Figury lodowe na Deptaku przed willą „Tatrzańska”.

Zimowa Krynica – widok z ulicy Słonecznej na Górę Krzyżową i skocznię narciarską

Narciarskie Mistrzostwa Świata w Krynicy – dekoracje Deptaku.

ATRAKCYJNE POŻYCZKI NA ROZPOCZĘCIE LUB ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- maks. do 120.000 zł
- na okres maks. do 5 lat
- oprocentowanie: 5,94 % w skali roku, stałe w całym okresie spłaty

Szczegółowych informacji udziela konsultant - tel. 608 056 628

Punkt Obsługi Klienta (pok.nr 1)
przy Urzędzie Miasta w Krynicy
czynny od godz. 8:00 do 15:00

Małopolska Agencja
Rozwoju Regionalnego S.A.

Leon Nowotarski

Niezapomniany gospodarz uzdrowiska

18 października minęła 50 rocznica śmierci inż. Leona Nowotarskiego, wieloletniego dyrektora Państwowego Zakładu Zdrojowego w Krynicy, osoby niezwykle zasłużonej dla rozwoju naszego miasta. W okresie jego działalności miejscowość przekształciła się w nowoczesny, modny kurort, dysponujący doskonałą bazą zabiegową oraz bogatą bazą hotelową w pensjonatach i kwaterach prywatnych. Stała się też znaczącym centrum sportów zimowych. W historii Nowotarski zapisał się jako postać nietuzinkowa, doskonały gospodarz i społecznik, który pracę prawie całego swego życia poświęcił rozwojowi Krynicy. Z tego powodu okres międzywojenny nazywany jest często w uzdrowisku „epoką Nowotarskiego”.

Młodość i pierwsze lata w Krynicy

Leon Nowotarski był synem Antoniego i Apolonii ze Studenckich. Urodził się 9 maja 1878 r. w Żywcu. Ukończył gimnazjum im. Marcina Wadowity w Wadowicach (to samo, do którego w latach trzydziestych uczęszczał przyszły papież Karol Wojtyła). Dalsze wykształcenie zdobył w wiedeńskiej politechnice, gdzie uzyskał tytuł inżyniera na wydziale inżynierii lądowo-wodnej. Po jej ukończeniu w 1907 r. wrócił do kraju i podjął pracę przy regulacji Dunajca w Rejonowym Zarządzie Regulacyjnym w Tarnowie. W 1911 r. przeniósł się do Krynicy, z którą był związany do końca życia. Tutaj poznał swoją przyszłą żonę Janinę Nitribitt, pochodzącą ze znanej rodziny krynickich aptekarzy. Tu przyszedł na świat jego jedyny syn Zbigniew. W latach 1911-1914 Nowotarski pracował przy regulacji Kryniczanki i budowie wodociągu, a następnie do roku 1918 był nadzorcą technicznym w Państwowym Zakładzie Zdrojowym. W tym samym roku został mianowany dyrektorem Zakładu Zdrojowego, a równocześnie objął stanowisko przewodniczącego Komisji Zdrojowej. Funkcję tę pełnił przez ponad trzydzieści lat, do maja 1950 r., z kilkuletnią przerwą przypadającą na okres okupacji hitlerowskiej.

„Epoka Nowotarskiego”

O tym, jak ważne dla uzdrowiska były lata kadencji Leona Nowotarskiego, świadczy liczba podjętych wówczas decyzji oraz zrealizowanych inwestycji. W tym okresie Krynica podlegała intensywnej, a jednocześnie bardzo harmonijnej rozbudowie. Liczba istotnych dla uzdrowiska inwestycji, wykonanych w tym okresie, jest imponująca. W 1920 r. rozpoczęto budowę Nowych Łazie-

nek Mineralnych, oddanych do użytku w 1926 r. Na potrzeby nowego obiektu przygotowano 8 odwiertów o głębokości od 130 do 950 m (tzw. wody szybowe) oraz odwiert dwutlenku węgla.

W uzdrowisku powstała też mechaniczna oczyszczalnia ścieków zbudowana pod kierunkiem inż. Jana Rakoczego. Następne lata przyniosły kolejne duże inwestycje tj. przebudowa kotłowni w Starych Łazienkach Mineralnych, powstanie bulwarów nad Kryniczanką, rozpoczęcie pomiarów geodezyjnych dla całej miejscowości, uporządkowanie centrum uzdrowiska. W 1929 r. oddano do użytku tzw. górną elektrownię przy Nowych Łazienkach Mineralnych, zaś cztery lata później dolną. W tym czasie nie brakowało też inwestycji związanych z rozwojem Krynicy jako ośrodka sportów zimowych. Powstał m.in. stadion z krytymi trybunami, skocznia narciarska na Górze Krzyżowej i tor saneczkowy z Góry Parkowej. Momentem przełomowym dla krynickich sportów zimowych było powierzenie Krynicy organizacji V zawodów narciarskich o Mistrzostwo Polski w 1924 r. oraz oficjalne otwarcie pierwszego sezonu zimowego w Uzdrowisku. Z innych ważnych przedsięwzięć tamtych lat należy wspomnieć budowę kolejki na Górę

Jubileusz 30- lecia pracy L. Nowotarskiego (17.11.1948 r.)

Parkową (1937), nowego gmachu poczty, dworca kolejowego oraz rozpoczęcie budowy szpitala. Począwszy od 1929 r. w Krynicy powstało wiele obiektów hotelowych i sanatoryjnych tj. Lwigród, Kasztelanka (1935), Patria, czy Nowy Dom Zdrojowy, otwarty 4 lipca 1939 r., w którym mieściły się biura Zakładu Zdrojowego i Komisji Zdrojowej. W 1938 r. położono kamień węgielny pod budowę zakładu przyrodoleczniczego wg projektu Romualda Gutta.

Zbigniew Nowotarski z matką Janiną.

Czas wojny

Okres intensywnej rozbudowy Krynicy został przerwany wybuchem II wojny światowej. Był to okres trudny nie tylko dla naszego miasta, ale też dla samego Nowotarskiego, który za wszelką cenę chciał uchronić uzdrowisko przed wojennymi zniszczeniami. Dyrektor pisał o tym w swoim życiorysie, którego fragment cytuję w jednym z listów Roman Nitribitt: "4 września 1939 wskutek rozkazu b. Ministerstwa Opieki Społecznej ewakuowałem mienie zakładowe w 12 wagonach i wyjechałem do Dubna... do Tarnopola... do Lwowa, ukrywając się przed Niemcami, którzy mnie poszukiwali". Chodziło o urządzenia i aparaturę uzdrowiskową, łącznie z miedzianymi wannami z krynickich łaźni, za których wywóz dyrektor był poszukiwany przez gestapo. Kolejnymi tragicznymi wydarzeniami była śmierć żony dyrektora Janiny oraz wywiezienie do oświęcimskiego obozu koncentracyjnego syna Nowotarskich Zbigniewa. Z powodu wywiezienia przez Leona Nowotarskiego urządzeń uzdrowiskowych, Zbigniew został zakładnikiem, a następnie poniósł śmierć w obozie zagłady. Był on niezwykle uzdolnionym młodym człowiekiem. Ukończył wydział prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim, a później kontynuował studia na Uniwersytecie w Strassburgu.

Po zakończeniu wojny Leon Nowotarski ponownie zajął stanowisko dyrektora Zakładu Zdrojowego i wznowił działalność uzdrowiska.

Praktyk i teoretyk

Nowotarski zapisał się w historii nie tylko jako skuteczny praktyk, ale również teoretyk w zakresie funkcjonowania uzdrowiska – opublikował wiele prac, brał też udział w działaniach Rady do Spraw Uzdrowisk i Związku Uzdrowisk.

W artykule pt. "Kilka sylwetek spośród zasłużonych dla

Pogrzeb Leona Nowotarskiego 1957 r.

balneotechniki" z 1985 r. I. Potocki pisze o Leonie Nowotarskim: "był rasowym praktykiem i realizatorem. Niepowtarzalny gospodarz uzdrowiska. Człowiek szlachetny, skromny. Mogąc mieszkać okazałe w Krynicy, do śmierci pozostał w małym zagrzybionym domku, wzbraniając się nawet przed doprowadzeniem centralnego ogrzewania do służbowego mieszkania, byle tylko nie uszczuplić zasobów zakładu. – Jego dzień pracy był długi. Od wczesnego ranka obchodził place budów i stanowiska pracy, a już o godzinie ósmej przyjmował interesantów w swym biurze. Po godzinach urzędowania dzielił swój czas pomiędzy różne instytucje społeczne. Nie stosował nigdy żądań dla siebie, bardzo wiele zaś dla Krynicy".

Leon Nowotarski do końca życia pozostał w Krynicy. Mieszkał w domu "Zielona Górka" usytuowanym na deptaku, w centrum kurortu. Mieszkanie to otrzymał z racji pełnionej przez siebie funkcji dyrektora Zakładu Zdrojowego. W ostatnich latach życia ciężko chorował. Opiekowała się nim pani Aniela Dziedzina (jej wspomnienia dotyczące m.in. Leona Nowotarskiego ukazały się w "Krynickich Zdrojach" nr 5/6 2004). Dyrektor zmarł 18 października 1957 r. Na jego pogrzebie obecne były rzesze kryniczan, a także delegacje ze wszystkich polskich uzdrowisk. Został pochowany w grobowcu Nitribittów na cmentarzu komunalnym w Krynicy-Zdroju.

opr. J.M.

W artykule wykorzystano publikacje:

1. 40 lat Krynickiego Towarzystwa Hokejowego
2. Krynica, Kraków, 1994 pod red. F. Kiryka
3. Żak J., Rysiewicz M., Krynica-Zdrój. Miasto, ludzie, okolice, Krynica - Warszawa 2002.
4. Materiały archiwalne ze zbiorów biblioteki.

Spotkanie literackie i promocja książki Eleonory Gajzlerowej

“Tamten Kraków, tamta Krynica”

W piątek 23 listopada br. w Galerii „Pod kasztanem” odbyło się kolejne spotkanie literackie zorganizowane przez tutejszy Klub.

Fenomen Klubu polega na jego artystycznej działalności twórczej, prowadzonej z wielkim rozmachem, a w wyjątkowych warunkach. Klubu nie widać i nie słycać, bo mieści się w dwu maleńkich „dziupelkach” oficyny. Spotykają się tutaj talenty artystyczne Krynicy: mają swoje sanktuarium malarze, rzeźbiarze, fotograficy, poeci i literaci - amatorzy; wszyscy pracują zawodowo (lub chodzą do szkół), a poza obowiązkami zawodowymi (lub szkolnymi), tworzą formację klubową i w oparciu o Klub rozwijają swoje talenty i pasje.

Fot. A. Petryszak

Już na progu wyczuwa się niezwykle klimat: na ścianach obrazy, na stołach i na półkach - książki i książeczki, tu i ówdzie rzeźby i pomysłowe dekoracje - swoiste trofea Galerii. Nawet aranżacja salki audytoryjnej oraz zestaw i koloryt poczęstunku, dobierane są pod temat wieczoru i pod osobowość Twórcy.

Co jakiś czas Klub odzywa się z a p r a s z a: kryniczan, gości Krynicy, a także mieszkańców okolicy, zawsze na coś niezwykłego. Pod kasztanem odbywają się przede wszystkim spotkania literackie. Na ciasno ustawionych zydełkach mieści się zaledwie około 30 osób; reszta słucha na stojąco. Na stojąco zwyczajowo czuwa nad każdym spotkaniem pani Grażyna PETRYSZAK - spiritus movens tutejszej enklawy kultury. Każdy przychodzący jest najmilej witany choć dla Klubu nie jest obojętne kto znajduje się w audytorium ..

Tym razem, „Pod kasztanem” odbyła się promocja trzeciego wydania książki pt. „T a m t e n K r a k ó w... T a m t a K r y n i c a „.

Książka zawiera wspomnienia Eleonory z Cerchów Gajzlerowej, córki krakowskiego lekarza Maksymiliana Cerchy, który na przełomie XIX i XX w. ordynował w Krakowie i w Krynicy. W Krynicy dr Cercha prowadził wspólnie z drem Ebersem Zakład Wodoleczniczy (Hydropatia na Janówce - przypisek autorki tekstu).

Książkę wznowiło prywatne Wydawnictwo SPES z Krakowa. Przywiózł ją na spotkanie dr Andrzej Maria GAJZLER - syn Autorki.

Książka jest urocza: łatwa w czytaniu i napisana językiem tak obrazowym, że na jej podstawie każdy malarz mógłby odтворzyć sylwetki opisywanych ludzi, szczegółowy plan centrum Krakowa i centrum ówczesnego krynickiego Zdrojowiska, wybrane miejsca, obiekty, drobne fakty i wielkie wydarzenia, słowem - tamten Kraków i tamtą Krynica... Książka jest prawdziwsza niż poprzednie, ponieważ rzekomo po raz pierwszy nie zawiera skrótów i cięć urzędowej cenzury. Uzupełnieniem poprzednich dwu są nieznane dotąd wiersze pani Eleonory.

Dr Andrzej z tkliwością opowiadał o Mamie i o historii powstawania książki. Narracja była bardzo szczegółowa; wielokrotnie podkreślał w niej miłość Autorki do dwu tak bardzo odmiennych miast, a jednak przez Mamę kochanych: do Krakowa i do Krynicy - miłość stała i wierną od najwcześniejszego dzieciństwa Mamy, aż do schyłku życia pani Eleonory, prawie do Jej śmierci. Z narracji wyczuwało się, że miłość tę Mama przekazała Synowi...

Audytorium odezwało się marzeniem przywracania Krynicy niegdysiejszego wizerunku, a jeśli bieg tutejszych dziejów i współczesność nie pozwalają na dosłowną realizację tych marzeń to niechby pozwoliły na powrót aspiracji tamtej Krynicy.

Dla spointowania myśli przewodniej spotkania, najwłaściwiej będzie zacytować słowa Witolda ZECHENTERA - pierwszego recenzenta książki:

dokończenie str. 14.

Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju Minęło 60 lat! – cz. II

Obecnie Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju jest jednostką samorządową. Merytorycznie podlega Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie, w powiecie - Powiatowej i Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Starym Sączu. Funkcję dyrektora pełni od 27 lat Grażyna Lubańska. Placówka zatrudnia 13 pracowników, w tym 11 merytorycznych.

Budynek biblioteki obecnie.

Swoim działaniem obejmuje Krynicy i osiem wchodzących w skład gminy miejscowości. Teren ten zamieszkuje łącznie ponad 17 tysięcy mieszkańców. Z jej usług korzystają również czytelnicy gmin sąsiednich: Muszyny, Łabowej, Grybowa, przyjezdni przebywający na leczeniu i wypoczynku w Krynicy oraz turyści.

W skład sieci wchodzi Centrala i cztery filie. Placówka centralna położona jest w budynku, w którym rozpoczęła przed 60 laty swoją działalność. Na parterze mieści się wypożyczalnia książek. Czytelnia zajmuje największe pomieszczenie na piętrze.

W czytelnii.

Na miejscu można korzystać z księgozbioru naukowego z wszystkich dziedzin wiedzy, prasy, działu informacji, w tym regionalnej, oraz internetu i usług kserograficznych. Centrala koordynuje działalność wszystkich filii, prowadzi politykę gromadzenia zbiorów, jest głównym organizatorem spotkań autorskich, imprez dla dzieci i dorosłych oraz

Dyrektor Grażyna Lubańska. Fot. J. Kowalski

innych form pracy. Tutaj mieści się również redakcja gazety lokalnej „Krynickie Zdroje”.

Filia Młodzieżowa ma siedzibę w jednym z bloków na osiedlu Czarny Potok. Zajmuje około stumetrowy lokal. Placówka prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży, pełni również rolę świetlicy. Organizuje zabawy, konkursy wiedzy, plastyczne, lekcje biblioteczne dla dzieci szkolnych. Na miejscu znajduje się wypożyczalnia, czytelnia oraz trzy stanowiska komputerowe z dostępem do internetu. Z Biblioteki korzystają również dorośli mieszkańcy osiedla i pobliskich dzielnic.

Filia Nr 3 znajduje się w centrum osiedla Źródłana. Biblioteka zajmuje jedno niewielkie pomieszczenie w ciągu handlowym. Oprócz wypożyczalni, czytelnicy mogą na miejscu skorzystać z księgozbioru podręcznego. Filia w zdecydowanej większości obsługuje mieszkańców osiedla. Są to ludzie starsi, emeryci oraz dzieci. W miarę skromnych możliwości lokalowych prowadzi zajęcia świetlicowe oraz lekcje biblioteczne dla uczniów.

Filia w Tyliczu, jednej z większych miejscowości gminy, mieści się w Wiejskim Domu Kultury, w Rynku. Zajmuje trzy przestronne pomieszczenia, w których funkcjonuje wypożyczalnia z wolnym dostępem do półek oraz czytelnia. Z Biblioteki w Tyliczu korzystają również mieszkańcy najbliższych wiosek: Muszynki, Mochnaczki Niższej oraz Mochnaczki Wyższej, a także osoby przyjezdne: zielone szkoły, kolonie, czytelnicy indywidualni. Biblioteka współpracuje ze świetlicą środowiskową, szkołami oraz kołem gospodyń wiejskich. Tutaj odbywają się różne uroczystości: Dzień Matki, Dzień Babci, Andrzejki oraz wystawy prac miejscowych twórców, pogadanki na temat historii Tylicza i jego legend.

Filia w Bereście do 2002 r. zajmowała trzy niewielkie pomieszczenia w Domu Ludowym. W wyniku pożaru budynku straciła lokal, cały księgozbiór i wyposażenie. W ciągu dwóch miesięcy została uruchomiona ponownie w pomieszczeniu wynajętym w prywatnym budynku. Rozpoczęto tworzenie filii od początku: zgromadzono nowy księgozbiór, który dzisiaj liczy ponad 4 tysiące książek, wykonano regały, zakupiono podstawowe sprzęty.

W 2005 r. została przeniesiona do odbudowanego Domu

Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju Minęło 60 lat! – cz. II

Ludowego, gdzie zajęła tymczasowo jedno pomieszczenie, użytkowane wspólnie ze świetlicą środowiskową. Obecnie trwają starania o pozyskanie nowego, większego lokalu w budynku i jego odpowiednie wyposażenie.

Filia w Bereście.

Biblioteka obejmuje swoim zasięgiem, oprócz Berestu: Polany, Czynną, Piorunkę i Kamianną. Szczególną opieką otacza dzieci, organizując dla nich wiele imprez, konkursów, zajęć plastycznych, szczególnie w czasie ferii zimowych i wakacji.

Po 60 latach działalności cały księgozbiór biblioteki liczy prawie 82 tysiące woluminów.

Są to przede wszystkim książki z różnych dziedzin wiedzy i wszystkie inne wydawnictwa zwarte, jak również fotografie, ryciny, cenne materiały ze zbiorów specjalnych. Bogaty zbiór regionalistów: publikacje historyczne, przewodniki, foldery, czasopisma, wycinki prasowe, dokumenty życia społecznego i codziennego, ulotki.

Biblioteka gromadzi też materiały audiowizualne oraz multimedialne. Posiada zbiór książek mówionych, nagranych na kasetach magnetofonowych, przeznaczony dla osób niewidomych i słabo widzących. Współpracuje z Centralną Biblioteką dla Niewidomych w Warszawie, skąd sprowadza książki mówione.

Dzięki programowi Ministerstwa Kultury „Ikonka”, placówka uzyskała sześć stanowisk komputerowych dla czytelników dwóch placówek: biblioteki Centralnej i Filii Młodzieżowej. Za pośrednictwem Internetu poszukuje informacji i udostępnia bazy danych bibliotek w całej Polsce. Tworzy katalog elektroniczny zbiorów, który w części, jest już dostępny za pośrednictwem bazy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie.

Kryterium zakupów nowych książek stanowią potrzeby wszystkich grup czytelniczych. W każdym zakupie są pozycje dla dzieci, młodzieży, lektury szkolne, beletrystyka dla dorosłych: nowości wydawnicze, bestsellery, literatura faktu, sensacje, romanse, obyczajowe, wspomnienia, biografie. Uzupełniane są kompendia z wielu dziedzin i podręczniki akademickie. Placówka pozyskuje nowe książki z zakupów i

darów. W ostatnich latach uzyskała z Ministerstwa Kultury jedną z największych w powiecie dotacji na zakup książek. Według danych statystycznych za ubiegły rok, biblioteka zarejestrowała ponad 6,5 tysiąca czytelników. Są wśród nich dzieci, ucząca się młodzież, osoby studiujące, dorośli, z przewagą osób starszych; rencistów i emerytów. Wśród użytkowników Biblioteki spore grono stanowią przyjezdni: kuracjusze, wczasowicze, turyści, uczestnicy kolonii, zielonych szkół, osoby mieszkające w Polsce i za granicą: w Niemczech, Francji, Rosji, Stanach Zjednoczonych, Izraelu. Wielu z nich korzysta z naszej placówki co roku, przyjeżdżając do Krynicy od kilkudziesięciu lat. Do ich dyspozycji jest bogaty księgozbiór w językach obcych.

Spotkanie autorskie: Piotr Trochanowski
i Barbara Krężołek- Paluchowa

W ostatnich latach gościła na spotkaniach autorskich wielu twórców, między innymi: Czesława Miłosza, Wandę Chotomską, Ewę Stadtmuller, Dorotę Gellner, Andrzeja Grabowskiego Janusza Krasińskiego, Bogustawa Żurakowskiego Lecha Konopińskiego, Adama Ziemanina, Józefa Barana, Joannę Babiarz Król, Lang Quang My z Wietnamu, Barbarą Krężołek-Paluchową, Władysława Grabana, Piotra Trochanowskiego. Wielu twórców, wypoczywając i lecząc się w Krynicy, korzysta z biblioteki, utrzymując z nią przez lata przyjacielskie kontakty.

Biblioteka kontynuuje dawne i wprowadza nowe formy działalności. Co roku, od ośmiu lat organizuje akcję „Wakacje z Biblioteką” dla dzieci z terenu całej gminy, które nie wyjeżdżają na wypoczynek letni. We wszystkich placówkach odbywają się konkursy, zabawy i zajęcia świetlicowe, a także wycieczki krajoznawcze i autokarowe, ogniska, zawody sportowe. Każdego roku bierze w nich udział kilkuset uczestników. Biblioteka obejmuje opieką najuboższe dzieci. Każdego roku kilkadziesiąt osób otrzymuje wyprawki szkolne, na które pozyskuje sponsorów.

W latach 1994 – 2000 cykliczną imprezą, która cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem, były „Spotkania Zasluzonych Kryniczian”.

dokończenie str. 16

Władysław Golonka (1925 – 2007)

Pszczelarz, miłośnik gór, ratownik, ...

1 listopada zmarł zasłużony kryniczanie Władysław Golonka. Odszedł w wieku 82 lat. W historii naszego miasta zapisał się przede wszystkim jako zaangażowany działacz społeczny i radny. Podczas ceremonii pogrzebu Jego nietuzinkową sylwetkę przybliżył Władysław Maternicki, który zabrał głos w imieniu goprowców i pszczelarzy:

„Z wykształcenia ekonomista. Był zaangażowany w pracę wielu organizacji - Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego, Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Rady Gminy oraz Związku Pszczelarzy.

To pszczelarstwo stało się jego pierwszą pasją, którą kultywował przez 40 lat. W Zarządzie Koła Pszczelarzy w Krynicy piastował wszystkie stanowiska: od członka zarządu, poprzez stanowisko skarbnika, sekretarza, aż po funkcję prezesa. Tą ostatnią pełnił dożywno jako prezes honorowy. Wysoko ceniony przez społeczność pszczelarską, przez 25 lat pozostawał przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Wojewódzkiego, a potem Karpackiego Związku Pszczelarzy, którego, w uznaniu zasług, został honorowym członkiem. Był wielokrotnie odznaczany, m.in. Złotą Odznaką PZP i najwyższym odzna-

eniem pszczelarskim - medalem Księdza Dzierżona.

Kolejnymi pasjami śp. Władysława były turystyka i ratownictwo górskie.

Będąc przewodnikiem beskidzkim pokazywał turystom z całej Polski piękno naszych gór i przekazywał historię i wiadomości o geografii naszego regionu. W oddziale PTTK pełnił stanowiska członka Zarządu Oddziału, kierownika Biura Obsługi Turysty, przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Do GOPR-u wstąpił w 1961 roku. Siedem lat później, ukończył kurs II stopnia na Hali Gąsienicowej. W okresie od 15.10.1971 do 19.11.1972 pełnił funkcję naczelnika Grupy Krynickiej GOPR.

Od 1968 r. pełnił funkcje społeczne w Zarządzie Grupy. Jego szczególną zasługą było dotarcie do ciekawej informacji, że kryniccy narciarze przechodzili szkolenia w zakresie ratownictwa górskiego prowadzone przez ówczesnego naczelnika TOPR w Zakopanem, Józefa Oppenheima, już przed 1939 r.

Za działalność ratowniczą został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką GOPR, Złotą Honorową Odznaką PTTK oraz Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej.”

opr. J.M.

Wystawa w Muzeum Nikifora

„Na Spiszu i Orawie”

“Na Spiszu i Orawie” to tytuł wystawy poplenerowej, która zagościła w murach Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju. Uroczystego otwarcia wystawy w obecności wielu gości z Nowego Sącza, Krynicy oraz kuracjuszy dokonały kustosz Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu Maria Marcinowska oraz prezes Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krynicy-Zdroju Grażyna Petryszak (organizator plenerów).

Ekspozycja jest efektem czterech wyjazdów plenerowych na Orawę i Spisz, gdzie bazami wypadowymi były: Zubrzyca Górna, Stara Lubownia, Spiska Sobotka, Jaworki k/Szczawnicy. W plenerach brali udział kryniccy i sądecki malarze, skupieni w Klubach Twórczych TPSP. Podczas plenerowych wędrowek powstawały szkice, rysunki i zdjęcia, na podstawie których, już w zaciszu pracowni domowych tworzone obrazy w różnych technikach – olejnej, akrylowej, temperowej, pastelowej oraz rysunki piórkiem.

Na obrazach możemy podziwiać m.in. zamki – Orawski, Spiski, w Starej Lubowni, w Niedzicy, malownicze krajobrazy, klimatyczne miasteczka – Lewoczę, Spiską Sobotę, Krościenko, starą drewnianą architekturę ze Skansenu w Zubrzycy Górej, St. Lubowni, Zuberacu.

Na ekspozycję składa się około 50 prac malarskich, rysunków oraz fotografii. Uczestnikami plenerów i autorami prac są: Helena Włoszczyna, Halina Kociołek, Iwona Biernacka, Barbara Ruchała, Helena Zi-

Fot. A. Petryszak

owska, Celina Kopacka, Agata Broniszewska, Małgorzata Piątkowska, Anna Jabłońska, Małgorzata Machnikowska-Machnik, Bożena Dyszkiewicz, Barbara Cichy, Grażyna Petryszak.

Dużą atrakcją dla gości wernisażu było losowanie obrazu autorstwa Barbary Włoszczyny pt. “Zamek w Niedzicy w jesiennym pejzażu”. Całe przedsięwzięcie wsparli Urząd Miejski w Krynicy-Zdroju, “Muszynianka” oraz Przedsiębiorstwo JAS-Pol Poligrafia w Krynicy-Zdroju. Wystawę można oglądać do 15 stycznia 2008 r.

G. Petryszak

Wystawa malarstwa i rzeźby w Pijalni „Jana i Józefa” „Kolory i faktury...”

Klub Twórczy Artystyczno-Literacki TPSP w Krynicy-Zdroju otrzymał nowe miejsce wystawiennicze w Pijalni „Jana i Józefa”, którego użyczyło Towarzystwu Uzdrawisko Krynica-Żegiestów S.A. Otwarcie zainaugurowano 19 października wystawą malarstwa i rzeźby. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele władz miasta w osobie v-ce burmistrza Dariusza Reško, radnych: Małgorzaty Półchłopek, Henryka Wiewióry, sekretarza urzędu Róży Stec. Wystawiono prace: Celiny Kopackiej, Heleny-Barbary Włoszczyny, Mai Chrostowskiej-Gucwy, Małgorzaty Machnikowskiej-Machnik, Agaty Broniszewskiej, Małgorzaty Piątkowskiej, Barbary Cichy, Małgorzaty Dziadyk, Włodzimierza Obszarskiego oraz Grażyny Petryszak.

Stało się niewyobrażalnie nastrojowo w tym urokliwym miejscu na Janówce (u podnóża Góry Parkowej), w którym to miejscu w roku 1923 wzniesiono obecną Pijalnię „Jan Józef”. Jest to drewniany budynek, jednokondygnacyjny, na planie prostokąta, którego południową elewację zastąpiło rzędem parzystych kolumn, dźwigających dwułucznie rzeźbane w drewnie, wg wzorów często stosowanych w architekturze manierystycznej. Nad kalenicą czterospadowego dachu krytego esówką – umieszczono pośrodku ażurową latarnię z kopulastym zwieńczeniem. Prace renowacyjne nadające Pijalni ostateczny kształt i przeznaczenie dotyczą roku 1933. Wtedy to dokonano wystroju wewnętrznego, dokończono rekonstrukcję źródła „Jana” (znajduje się w podpiwniczeniu obiektu), a systemem rur, również ze źródła „Józefa” oddalonego ok.150 m doprowadzono wody do punktu poboru. Tak oto woda z dwóch źródeł (które w latach 80-tych XIX stulecia istniały jako dwa oddzielne pawilony) znalazła się pod jednym dachem, w obudowie, która stanowi perełkę drewnianej architektury naszego uzdrowiska.

Fot. A. Petryszak

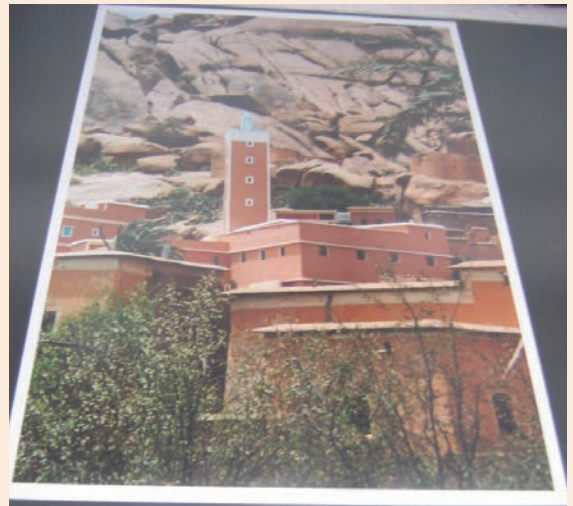
Postulaty konserwatorskie skierowane do decydentów Uzdrawiska starają się przypominać o wyjątkowym charakterze zabytkowym zespołu architektury uzdrowiskowej – oraz napominać o ewentualnych zakusach wdzierania się nowej zabudowy w teren przyległy do Deptaku, Góry Parkowej oraz Parku Słotwińskiego. Powstrzymanie tych zapędów jest absolutnym obowiązkiem wszelkich czynników rozumiejących, że oprócz wartości leczniczych i turystycznych, również wartość historyczna i zabytkowa Krynicy-Zdroju, która stanowi o wyjątkowym obliczu artystycznym całego zespołu uzdrowiskowego jest nie do przecenienia. Mając na uwadze to co powyżej – członkowie i sympatycy Klubu Artystyczno-Literackiego TPSP w Krynicy-Zdroju przychylają się do postulatu Zespołu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

D. Chrostowska

OKO NA MAROKO

Krynickie Towarzystwo Fotograficzne oraz Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód oddział w Nowym Sączu są organizatorami wystawy fotografii pt. „Oko na Maroko” w Pijalni Głównej.

Autorzy zdjęć Lidia Köhli-Kruk i Piotr Kruk przedstawili w swych fotografiach barwny świat kultury arabskiej. Charakterystyczne detale architektoniczne, krajobrazy i ludzie w słonecznych promieniach są kontrastem dla krynickiego zimowego pejzażu.

JUBILEUSZ 60-LECIA BIBLIOTEKI “DLA TAKICH

W środę 28 listopada 2007 r. w sali balowej Starego Domu Zdrojowego odbyło się spotkanie z okazji Jubileuszu 60-lecia Biblioteki Publicznej w Krynicy. Był to dzień szczególny dla wszystkich osób związanych z działalnością placówki na terenie naszego miasta. Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz, byli i obecni pracownicy, a także grono czytelników i przyjaciół biblioteki. W spotkaniu wzięli udział burmistrzowie Krynicy-Zdroju Emil Bodziony i Dariusz Reško, przewodniczący Rady Miejskiej Jan Boligłowa oraz przedstawiciele instytucji i firm z terenu miasta.

Jubileusze takie jak ten, skłaniają do wspomnień. Organizatorzy spotkania postanowili sięgnąć do początków istnienia placówki i przedstawić jej dzieje w formie prezentacji multimedialnej, przygotowanej przez Jerzego Kowalskiego oraz pracowników biblioteki. Do jej stworzenia wykorzystano bogaty materiał archiwalny zgromadzony w krynickiej ksiąźnicy - fotografie i artykuły prasowe, notatki z kronik bibliotecznych, fragmenty filmów video ilustrujące ważne wydarzenia z życia biblioteki. Prezentacja była dla wielu gości niezwykle wzruszającym momentem. Podczas krótkiego seansu, zebrani mogli prześledzić rozwój placówki, która z biegiem lat dostosowywała swoją działalność do potrzeb czytelników, doskonaląc i urozmaicając formy pracy.

Życzenia składa burmistrz Emil Bodziony

Na spotkanie przybyli liczni przedstawiciele środowiska bibliotekarzy z terenu gmin ościennych, powiatu i województwa. Z ramienia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w uroczystości wzięła udział Jadwiga Kosek z Krakowa. Obecne były również zastępca dyrektora Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie Maria Cibicka oraz Maria Sosin – dyrektor Biblioteki Powiatowej w Starym Sączu. Podczas spotkania pracownicy biblioteki w Krynicy-Zdroju: Grażyna Lubańska, Magdalena Krzeszowska, Teresa Kubsik oraz Barbara Zwolenik zostały uhonorowane Srebrnymi Jabłkami Sądeckimi, które w imieniu władz powiatowych wręczył członek Zarządu Powiatu Nowosądeckiego Józef Zygmunt.

Z okazji obchodów jubileuszu, dyrektor Grażyna Lubańska w imieniu własnym oraz pracowników, złożyła podziękowania wszystkim dobroczyńcom i współpracownikom placówki, dziękując za pomoc w jej rozwoju oraz wsparcie w realizacji wielu inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego. Wszyscy goście biorący udział w spotkaniu otrzymali pamiątkowe wydawnictwa jubileuszowe - teczkę z kalendarium oraz kolorowymi reprodukcjami starej Krynicy - przygotowane specjalnie z okazji 60 rocznicy powstania biblioteki.

TEKI PUBLICZNEJ W KRYNICY CHWIL WARTO ŻYĆ...”

Uroczystość prowadził Jan Jakub Należyty

Życzeniom nie było końca

Nagrody starosty nowosądeckiego wręczał członek Zarządu Józef Zygmunt...

Goście przybyli tłumnie

oraz radni powiatowi Adam Mazur i Zenon Szewczyk

Nowy album Jerzego Żaka i Piotra Gryźlaka

Krynica w obiektywie

Kilka miesięcy temu na półkach księgarskich pojawił się nowy album dokumentujący historię i teraźniejszość Krynicy. Jego twórcami są Jerzy Żak i Piotr Gryźlak. Tytuł książki – “Krynica-Zdrój dawna i dzisiejsza” – doskonale odzwierciedla jej zawartość. Publikacja prezentuje unikatowe ryciny i fotografie archiwalne starej Krynicy oraz zdjęcia współczesne, autorstwa Jerzego Żaka. Wszystko uzupełnione obszernym wstępem dziennikarza Piotra Gryźlaka. Zgromadzony w albumie materiał przedstawiony został w bardzo ciekawy sposób. Niemal każdy obiekt prezentowany jest na co najmniej dwóch fotografiach – archiwalnej oraz aktualnej, przedstawiającej jego wygląd i stan obecny. Dodatkowym atutem wydawnictwa są wstęp i opisy do zdjęć w języku angielskim, przetłumaczone przez Idę Porzycką

Opowieść Grzegorza Tabasza

Księga beskidzkiej przyrody

Wszystkich miłośników gór z pewnością zainteresuje książka Grzegorza Tabasza “Przyroda Beskidu Sądeckiego”. Publikacja, która ukazała się na rynku w 2006 r. jest szczególnym kompendium wiedzy o faunie i florze ziemi sądeckiej. Charakteryzuje ją wyjątkowy układ prezentowanego materiału oraz przystępny, ciekawy sposób narracji. Album przedstawia poszczególne gatunki roślin i zwierząt w odniesieniu do czterech pór roku - wiosny, lata, jesieni i zimy. Autor nie ogranicza się do przedstawiania jedynie “suchych” opisów i danych, ale krok po kroku, ciekawie i szczegółowo przedstawia bogactwo szaty roślinnej i fauny naszego regionu. Książka stanowi barwną i wciągającą opowieść o niezwykłej przyrodzie Beskidu Sądeckiego.

Mikołaj w Pijalni

Fot. J. Kowalski

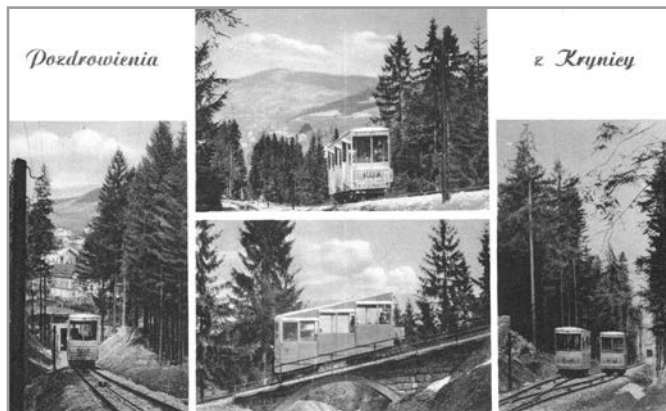
8 grudnia w sali koncertowej Pijalni Głównej odbyło się spotkanie mikołajkowe dzieci ze Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Przystań”.

Występ przygotowały dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 1.

70 lat kolei linowej na Górę Parkową

Dnia 7 grudnia miały miejsce główne obchody Jubileuszu 70-lecia oddania do użytku kolei linowej na Górę Parkową. O godz. 10.00 odbyła się msza święta w kościele św. Antoniego Padewskiego. Na szczycie Góry Parkowej święty Mikołaj rozdawał dzieciom paczki, rozstrzygnięto także konkurs na pracę plastyczną poświęconą jubileuszowi.

Z inicjatywą budowy kolejki na Górę Parkową już w 1932 roku wystąpiła Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie. W czerwcu 1933 r. skierowano projekt, kosztorys i kalkulację do Ministerstwa Komunikacji. Jednak PKP nie chciało brać na siebie tego zadania. 10 września 1936 r. zwołano w Warszawie konferencję, pod przewodnictwem wiceministra Komunikacji inż. Aleksandra Bobkowskiego. Planowany skład udziałowców Spółki ulegał zmianie, jednak ostatecznie dnia 29 kwietnia 1937 r. w siedzibie Ligi Popierania Turystyki została zarejestrowana notarialnie spółka "Kolej Górską w Krynicy" Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, z kapitałem zakładowym 200.000,- zł. Głównym udziałowcem spółki była Liga Popierania Turystyki, posiadająca 150 udziałów na kwotę 150.000 zł. Ostatecznie akcjonariuszami byli także:

Gmina Krynica-Zdrój - 20 udziałów na kwotę 20.000 zł

Polskie Biuro Podróży "Orbis" - 10 udziałów na kwotę 10.000 zł

Firma "L. Von Roll Towarzystwo Akcyjne dla Przedsiębiorstw Komunalnych w Zurychu" - 20 udziałów na kwotę 20.000 zł.

Prezesem Rady Nadzorczej spółki został dr B. Macudziński, zaś prezesi zarządu to mgr St. Makomaski i inż. W. Jakimowski. W imieniu Rady Miejskiej w Krynicy umowę podpisał ławnik dr Izaak Schwarz.

Dostawcą i wykonawcą urządzeń mechanicznych, torów i wagonów została szwajcarska firma Ludwig de Roll z Berna. Urządzenia elektryczne i napędowe dostarczyła firma Brown-Boveri. Dolna stacja kolejki położona jest na wysokości 584,23 m n.p.m., górna 732,80 m n.p.m. Długość trasy 624,63 m. Trasa kolejki została wytyczona w linii prostej, przecięła biegnący obok tor saneczkowy i ścieżki spacerowe, dlatego wykonano dwa wiadukty żelbetowe i jeden drewnia-

ny. Do każdego z dwóch, mijających się wahadłowo wagoników mogło wsiąść po 50 osób w trzech przedziałach i konduktor.

Budynki i pozostałe obiekty zaprojektowali i wykonali specjaliści z Biura Budowlanego inż. Zarzyckiego w Krakowie. W budynku dolnej stacji kolejki przewidziano pomieszczenia niezbędne dla prowadzenia ruchu oraz szatnię, saneczkarnię, warsztat naprawczy dla sanek i nart, skład. Budynek górnej stacji jest większy i umieszczono w nim pomieszczenia gospodarcze, kuchnię dla kawiarni i restauracji, kotłownię, mieszkanie dozorczy, pomieszczenia transformatora, maszynownię i poczekalnię. Z poczekalni wychodzi się na obszerny taras widokowy i do sali restauracyjnej. Do budynków doprowadzono wodę z sieci miejskiej, podłączono także kanalizację. Energię do napędu urządzeń dostarczono linią wysokiego napięcia do górnej stacji kolejki z elektrowni Zakładu Zdrojowego. Całkowity koszt budowy kolejki wyniósł 625.000,00 zł.

Po uruchomieniu kolejka cieszyła się dużym zainteresowaniem. W ciągu pierwszych 10 dni, z tej atrakcji skorzystało 3.437 osób, a w 1938 roku zysk ze sprzedaży biletów, wypożyczalni leżaków, dzierżawy restauracji i innych obiektów kolejki wyniósł 55.249,38.

Usługi sekretarsko-biurowe mgr prawa Renata Ciastoń

ul. Kościuszki 1 E/48
33-380 Krynica-Zdrój

- usługi prawne
- pomoc w pisaniu pism urzędowych
- umowy • pozwycie • zażalenia
- wnioski • prośby
- pisma do ZUS, Urzędu Skarbowego i inne

Tel. 502324947

70 lat kolei linowej na Górę Parkową

Otwarcie kolejki nastąpiło 19 grudnia 1937 r. W uroczystości udział wzięli: marszałkowa Aleksandra Piłsudska, wiceminister Komunikacji inż. Aleksander Bobkowski, Wojewoda Krakowski dr Tymiński, Starosta Powiatowy dr Maciej Łach. Poświęcenia obiektu dokonał ks. proboszcz Roman Duchewicz.

Jeden z inicjatorów budowy kolejki, minister A. Bobkowski w uznaniu zasług dla rozwoju sportu i turystyki w Krynicy oraz wybudowania kolejki został przez Radę Miejską obdarzony tytułem honorowego obywatela miasta Krynicy.

We wrześniu 1939 r. budynki kolejki, wiadukty, wagony i torowisko przekazane zostały Zarządowi Miejskiemu w Krynicy. Ustanowieni zostali również dwaj dozorczy – Tadeusz Lenczar i Stanisław Zulicki. W styczniu 1940 r. przeprowadzony został komisyjny spis inwentarza pod przewodnictwem Zbigniewa Oppmana. Po jego zakończeniu urządzenia górnej stacji kolejki przekazano w opiekę Antoniemu Maciejowskiemu. Przez pierwsze dwa lata, z powodu braku niektórych części, kolej była nieczynna. Uruchomiono ją w grudniu 1941 r.

Po wojnie, zgodnie z zarządzeniem z dnia 18 lipca 1945 r. kolej linowa przeszła pod zarządek państwa. Przejazdy zostały wznowione 1 czerwca 1946 r. Przejęciem kolei na rzecz państwa zajmowała się Główna Komisja do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw w Warszawie. Nie objęło ono jedynie dziesięcioprocentowego udziału w spółce należącego do Gminy Krynica. 12 kwietnia 1948 r. PKL zostały podporządkowane Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie. 26 lipca tegoż roku Miejska Rada Narodowa w Krynicy podjęła uchwałę o przejęciu w zarządek kolejki, jednak mimo usilnych starań miasto nie stało się jej właścicielem. W 1957 r. Polskie Koleje Linowe zostały podporządkowane bezpośrednio Ministerstwu Ko-

munkiacji. Z dniem 1 lipca 2000 r., decyzją Zarządu PKP, uległy restrukturyzacji i zostały przekształcone w Polskie Koleje Linowe Sp. z o.o.

Kolej linowa na Górę Parkową zachowała do dziś swój przedwojenny charakter, stając się wyjątkowym zabytkiem ówczesnej myśli technicznej. Wciąż poszerza się natomiast oferta rozrywkowa skierowana do turystów. Od kilku lat na terenie górnej stacji kolejki znajduje się plac zabaw dla dzieci, z systemem zjeżdżalni o różnym stopniu trudności. Zimą czynny jest także taśmowy przenośnik "Sun Kid", przeznaczony dla najmłodszych dzieci.

M.K., J.M.

Bibliografia:

1. Zakrzewski L., Kolej górską w Krynicy 1937 – 1948. W 70-lecie kolei górskiej na Górę Parkową, "Almanach Muszyny" 2007, s. 37 – 52.
2. Pinkwart M., Wojdecki E., Po linii do nieba... 70-lecie Polskich Kolei Linowych, Zakopane 2006.

Spotkanie literackie i promocja książki Eleonory Gajzlerowej

“Tamten Kraków, tamta Krynica”

dok. ze str. 5.

„ Sądzę, że wspomnienia pani Gajzlerowej zainteresują czytelnika, jak zainteresowały mnie - zainteresują zwłaszcza wszystkich krakowian i wszystkich kryniczan, nie tylko tych, którzy tam się rodzą i żyją w jej pięknych ramach zieleni i słońca, ale wszystkich, którzy choć jeden raz urlop, jedne wczasy spędzili w Krynicy - to znaczy chyba wszystkich Polaków. Któż bowiem nie zawadził o tę piękną miejscowość, w której zagadnienia zdrowia tak harmonijnie łączą się z zagadnieniami rozrywki - obecnie tak samo jak przed laty ...oraz Autorki : „ wszyscy z zapalem oddawali całą swoją energię Kry-

nicy, niedostatki znosili bez szemrania, robili natomiast, co mogli, żeby każdy kuracjusz miał maksimum wygód i ułatwień, mieszkanie, kąpiele, dobre wyżywienie i aby wyjeżdżał w pełni zadowolony z pobytu i z kuracji, na dodatek żegnany kwiatami, co z czasem weszło w zwyczaj... i dalej : „ KRYNICO, wiem, słyszę, że jesteś piękna i coraz piękniejsza strojna - służyysz ludziom - wracasz im siły i zdrowie największe dobro, ale w moich marzeniach musisz i zostaniesz taka jaką byłaś „ ...

Więc zacznijmy przywracać Krynicy tamtą elegancję i tamtą kulturę !

Danuta Reško

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

Owocne spotkania polsko – niemieckie

Dwukrotnie tej jesieni w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Krynicy- Zdroju gościła delegacja z Niemiec. Pierwszy raz uczestniczyli w polsko – niemieckiej konferencji szkoleniowej "System szkolnictwa i kształcenie zawodowe w Polsce."

Nagrodzona młodzież z opiekunami i zaproszonymi gośćmi.
fot. Juliusz Jarończyk

Inicjatorem spotkania był dyrektor szkoły zawodowej w Woldkirchen, Hans Jürgen Stobinski, który od kilku lat współpracuje z krynickim ZSP. Stronę niemiecką reprezentowało wówczas 20 dyrektorów bawarskich szkół, 5 samorządowców z Bawarii odpowiedzialnych za oświatę i 2 wizytatorów. Polskę reprezentowali: przedstawiciel starosty Waldemar Olszański, dyrektor kuratorium oświaty w Krakowie Teresa Kucińska, starszy wizytator Kazimierz Chamioło, sekretarz gminy Krynica-Zdrój Róża Stec, wicedyrektor ZSP w Krynicy-Zdroju Grzegorz Puchała oraz germaniści - Dominika Bieniek, Magdalena Czyżykiewicz, Anna Majerczyk i Rafał Bieniek. Cel konferencji - porównanie systemu szkolnictwa zawodowego w Polsce i w Niemczech - został w pełni zrealizowany.

Niemieccy goście wysłuchali wykładu dyrektor Kucińskiej na temat szkolnictwa zawodowego, po którym wywiązała się dyskusja na temat organu prowadzącego szkołę, systemu finansowania awansu zawodowego nauczycieli, typów szkół kształcących w zawodzie i atmosfery panującej w polskich szkołach. Po wymianie poglądów okazało się, że problemy w oświacie polskiej i niemieckiej niewiele się od siebie różnią - mówi uczestniczka spotkania Anna Majerczyk.

Bawarska delegacja zwiedziła również naszą szkołę, która wywarła na niej jak najbardziej pozytywne wrażenie - dodaje Dominika Bieniek - W godzinach popołudniowych goście udali się na krótki spacer po Krynicy, wyjechali kolejką gondolową na szczyt Jaworzyny Krynickiej, a potem uczestniczyli w spotkaniu integracyjnym z Polakami.

Program artystyczny

Celem kolejnego spotkania było omówienie z dyrektorem ZSP Janiną Złotnicką realizacji Projektu Partnerskiego „Leonardo” w styczniu 2008 roku. Wtedy to przez trzy tygodnie młodzież polska i niemiecka pod opieką nauczycieli będzie pracować w budynku ZSP oraz krynickich hotelach i restauracjach. W tej sprawie do ZSP przyjechali: dyrektor partnerskiej szkoły w Niemczech U. Burchardt, wicedyrektor J. Kreutzer oraz nauczyciele przedmiotów gastronomicznych - K. Maier i F. Klüber. Ze strony polskiej w rozmowach uczestniczyli: J. Złotnicka, M. Sędzimir, A. Majerczyk i D. Bieniek.

Program - całkowicie finansowany ze środków UE - promuje innowacyjne podejście do edukacji i doskonalenia zawodowego. Uczniowie krynickiego Technikum Gastronomicznego i Hotelarskiego będą mieli okazję do wykazania się otwartością i wrażliwością międzykulturową oraz praktycznym zastosowaniem języka niemieckiego. Wzajemne prace, ale też i zabawy zostaną zwieńczone prezentacją zwyczajów świątecznych w obu krajach.

Barbara Bałuc

Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju

Minęło 60 lat! – cz. II

„Wakacje z biblioteką” - w Bardejowie.

Emeryci, działacze społeczni, sportowi, nauczyciele mogli przy muzyce i poczęstunku wspólnie spędzić czas.

Od 2004 r. placówka organizuje „Święto Dzieci” - masową imprezę z okazji Dnia Dziecka na szczycie Jaworzyny Krynickiej. Bierze w niej udział ponad 2,5 tysiąca uczestników z Krynicy i całej Polski.

Prowadzi wiele innych form pracy z czytelnikiem dziecięcym: konkursy czytelnicze i rysunkowe, literackie, wystawy, różne imprezy: andrzejki, zabawy karnawałowe. Organizuje lekcje biblioteczne dla uczniów wszystkich typów szkół dotyczące działalności biblioteki i lekcje o regionie, podczas których wykorzystywane są materiały archiwalne ze zbiorów specjalnych.

Zupełnie nową inicjatywą stało się wydawanie i redagowanie, od 1994 r. miesięcznika lokalnego „Krynicky Zdroje”. Od 13 lat pismo prezentuje zarówno bieżące wydarzenia kulturalne, społeczne, sportowe, jak i przeszłość Krynicy. Dużym zainteresowaniem cieszyły się artykuły o: krynickich rodach Kmietowiczów, Nitribittów, pobycie królowej Juliany w Krynicy, reportaż z filmu „Mój Nikifor”, wiersze miejscowych poetów, wspomnienia, wywiady. Biblioteka jest wydawcą gazety, pracownicy autorami większości artykułów i koncepcji graficznej pisma.

Ważne miejsce w działalności zajmuje promocja kultury lokalnej. Biblioteka udostępnia swoje zbiory autorom publikacji, przewodników, folderów, dziennikarzom piszącym o Krynicy, studentom przygotowującym prace licencjackie i magisterskie. Udziela konsultacji historycznych, opracowuje teksty dla różnych wydawnictw, wśród nich są między innymi: album Krynica-Zdrój miasto, ludzie, okolice, publikacja Krynickie Festiwale im. J. Kiepur, przewodniki o Krynicy. Wykorzystując współczesne i archiwalne materiały, wykonała kronikę straży pożarnej w Krynicy, która ukazuje jej dzieje na przestrzeni 150 lat.

Z materiałów biblioteki korzystała także Telewizja Polska przy tworzeniu filmu dokumentalnego o Krynicy. Tutaj kręcono również niektóre sceny do reportażu telewizji holenderskiej o pobycie królowej Juliany w 1937 roku w Krynicy.

Biblioteka dba o dziedzictwo kulturowe swojego regionu. Na łamach Krynicky Zdrojów prezentuje twórczość lokalnych poetów, relacje z wystaw, wernisaży, wieczorów poetyckich czy koncertów muzycznych. Elementem tego dziedzictwa jest kultura Łemków, ze swoją historią, architekturą i obyczajami. Biblioteka gromadzi książki i czasopisma w języku łemkowskim. Przygotowała jubileusze pracy twórczej poetów łemkowskich - w 2002 r. – Piotra Trochanowskiego, w 2004 r. – Władysława Grabana.

Benefis Władysława Grabana. Fot J. Kowalski

Biblioteka wychodzi z ofertą do użytkowników. Promuje swoją działalność w różnych mediach. Współpracuje z regionalnymi dziennikami: „Gazetą Krakowską” i „Dziennikiem Polskim”. Umieszcza informację o działalności w szkołach, domach wypoczynkowych, sanatoriach, instytucjach, gazecie lokalnej, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, Urzędu Wojewódzkiego. Bieżące wydarzenia, imprezy, nowe książki są prezentowane w „Krynicky Zdrojach”.

Współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, między innymi z: Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, Małopolskim Forum Współpracy z Polonią, Forum Polska-Wschód, Urzędem Marszałkowskim, Stowarzyszeniem Pisarzy Polskich, szkołami, świetlicami środowiskowymi i innymi bibliotekami. Współuczestniczy w organizowaniu różnych imprez, na przykład: Krynickiej Jesieni Literackiej i Galicyjskiej Jesieni Literackiej Pogórza. Była gospodarzem I Powiatowego Dnia Bibliotekarza, który zapoczątkował tradycję spotkań branżowych z władzami powiatowymi i lokalnymi.

Biblioteka od początku istnienia, przez 60 lat swojej działalności starała się zaspakajać potrzeby środowiska, w którym funkcjonuje. Upowszechniała czytelnictwo, dostarczała informacji i rozrywki. Była instytucją dbającą o dziedzictwo kulturowe miejscowości, wpisała się w jej historię i aktywnie uczestniczyła w życiu społecznym i kulturalnym miasta.

A. Jarosz

KN Gondola**Nasi w Solden**

W październiku grupa młodzików i juniorów z Klubu Narciarskiego „Gondola” Krynica wyjechała na lodowiec Stubai, gdzie wzięła udział w tygodniowym treningu. Szkolenie było niezwykle udane. Dopisała też pogoda, która jak na tą porę roku była wspaniała. W obozie uczestniczyli: Anita Tabaszewska, Emilia Źołądź, Agata Łomnicka, Jakub Tabaszewski, Kamil Tokarczyk, Wiktor Mucha, Patryk Zapolski i Jonatan Szufa oraz trener grupy Tomasz Majerczyk

Niezapomnianym przeżyciem dla młodych sportowców była możliwość oglądania na żywo Pucharu Świata Mężczyzn w austriackim Solden. Mogli obserwować zjazdy najlepszych alpejczyków świata. Zobaczyli także z bliska rozgrzewkę narciarzy przed rozpoczęciem zawodów. Wiele emocji dostarczył młodym narciarzom przejazd wagonikiem gondoli razem ze zwycięzcą generalnej klasyfikacji zeszłorocznego Pucharu Świata oraz zwycięzcą pierwszych zawodów giganta w Solden - Norwegiem Aksel Lund Svindalem. Według organizatorów imprezy inauguracyjne zawody oglądało na miejscu

ok 30 tysięcy osób. Młodzi sportowcy z Krynicy po raz pierwszy obserwowali tak niesamowity doping, którego kulminacja nastąpiła podczas zjazdu wielkiego faworyta Austriaków Beniego Raicha.

T. Majerczyk

WYKAZ WYKONAWCÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA ZIMOWE UTRZYMANIE DRÓG NA TERENIE GMINY KRYNICA-ZDRÓJ W SEZONIE ZIMOWYM 2007/2008

1. **Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.** 33-380 Krynica-Zdrój, ul. Kraszewskiego 37, odpowiedzialne jest za zimowe utrzymanie:

- dróg gminnych na terenie miasta Krynica-Zdrój
- drogi wojewódzkiej nr 971 – ul. Kraszewskiego i ul. Zdrojowa w Krynicy-Zdroju
- drogi wojewódzkiej nr 981 – ul. Piłsudskiego w Krynicy-Zdroju

telefony: (0-18) 471 15 25, 471 28 71 kom. 609 236 537

2. **Firma Handlowo Usługowa „TRANSROL”, Antoni Romańczyk**, 33-385 Berest 90, odpowiedzialna jest za zimowe utrzymanie:

- drogi powiatowej – ul. Pułaskiego w Krynicy-Zdroju
- drogi powiatowej Krynica-Zdrój – Tylicz
- drogi powiatowej Tylicz - Powroźnik
- drogi powiatowej Berest - Czarna
- dróg gminnych w miejscowościach Mochnaczka Wyżna, Mochnaczka Niżna, Tylicz i Muszynka

telefony: (0-18) 474 15 41, 474 17 70 kom. 502 672 023

3. **Firma Usługi Sanitarne Pokrewne Tadeusz Matuła**, 33-385 Berest 53, odpowiedzialna jest za zimowe utrzymanie:

- dróg gminnych w miejscowościach Berest, Polany, Piorunka i Czarna

telefony: (0-18) 474 15 18 kom. 501 281 106

4. **Firma Trans-conspol Sp. z o.o.**, 33-300 Nowy Sącz, ul. Grottgera 3, odpowiedzialna jest za zimowe utrzymanie:

- drogi wojewódzkiej nr 981 Krzyżówka – Grybów
- drogi wojewódzkiej nr 981 – ul. Sądeckiej /od ul. Słowińskiej do Krzyżówki/

telefony: (0-18) 443 58 60 kom. 609 765 291

5. **Przedsiębiorstwo Robót Drogowo Mostowych S.A.**, 33-300 Nowy Sącz ul. Wiśniowieckiego 138, odpowiedzialne jest za zimowe utrzymanie:

- drogi krajowej Nowy Sącz – Krzyżówka – Tylicz – Muszynka

telefony: (0-18) 445 90 68, kom. 662 140 338, 660 456 321

Koordynator zimowego utrzymania dróg z ramienia Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju

telefony: (0-18) 472 55 46, (0-18) 472 55 36

WYDARZENIA, INFORMACJE, NAGRODY

- Krynicki Oddział Akcji Katolickiej przy parafii p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy obchodził w październiku jubileusz 10-lecia powstania. W ciągu minionych lat jego członkowie angażowali się w pracę na rzecz osób starszych, dzieci i młodzieży organizując m.in. opłatki seniora, turnieje tenisowe, pielgrzymki i konkursy. Jubileuszowej Mszy św. przewodniczyli ks. Proboszcz Eugeniusz Szymczak i ks. dr hab. Ireneusz Stolarczyk, asystent diecezjalny AK. Obecni byli również: prezes Diecezjalnego Instytutu AK Wacław Prażuch oraz burmistrz Krynicy-Zdroju Emil Bodziony.
- Zawodnicy klubu sportowego LUKS Damis zdobyli dziewięć medali podczas zorganizowanych w Krynicy-Zdroju mistrzostw Polski kadetów w kickboksingu. Natalia Matlag zdobyła srebrny krążek w kategorii wagowej do 46 kg w formule semi-contact, a Jesika Barańska brąz w light-contact. W zawodach wzięło udział 148 sportowców z 25 klubów. Podczas mistrzostw świata juniorów w kickboksingu rozegranych w portugalskim Faro, zawodniczki krynickiego klubu LUKS Damis Ewa Dobosz i Agnieszka Półtorak, startujące w formule full-contact, stanęły na najwyższym podium.
- Trwa remont głównej wieży XVIII-wiecznego kościoła (dawnej cerkwi pw. św. Michała Archanioła) w Mochnacze Niżnej. Prace wykonują sami parafianie.
- 20 października w Sali Balowej Starego Domu Zdrojowego odbył się koncert z udziałem Stanisława Kiernera (bas-baryton) i pianisty Marka Szlezera. Był to jeden z cyklu występów zorganizowanych w ramach XVII Festiwalu Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych zorganizowanego przez Instytucję Promocji i Upowszechniania Muzyki "Silesia" z Katowic.
- W Krynicy-Zdroju odbył się finał pierwszych Małopolskich Spotkań Tanecznych o nagrodę „Perłowej Pointry”, których organizatorem było Krynickie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Moderato”.
- 3 listopada zorganizowane zostało tradycyjne polowanie z okazji święta patrona myśliwych św. Huberta. Wzięli w nim udział przedstawiciele trzech kół łowieckich. Spotkanie zainaugurowano w kościele parafialnym w Tyliczu. Podczas Mszy św. proboszcz Marian Stach poświęcił tryptyk ołtarzowy św. Huberta ufundowany przez myśliwych z kół Leśnik i Jeleń.
- 24 listopada w Pijalni Głównej odbyły się jubileuszowe uroczystości z okazji ogólnopolskich obchodów 55-lecia działalności Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Podczas spotkania wręczono kilkadziesiąt odznaczeń, w tym najwyższe, Krzyż kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, naczelnikowi Jackowi Dębickiemu. Kilkunastu nowych członków złożyło w tym dniu przyrzeczenie ratownicze. W części artystycznej wystąpił lemkowski zespół folkowy "Serencza".
- Pod koniec listopada, w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Krynicy-Zdroju odbyło się pierwsze spotkanie członków Grupy Wymiany Doświadczeń realizujących czteroletni program doradczo-szkoleniowy, którego celem jest aktywizacja samorządów lokalnych. Biorą w nim udział powiaty gorlicki i nowosądecki.
- W krynickiej Galerii MBWA otwarta została wystawa prac Stanisława Chomiczewskiego, malarza mieszkającego na stałe w Uhryniu koło Łabowej.

Fundusz Kropli Beskidu

Woda – beskidzki skarb

Rozpoczęła się trzecia edycja Funduszu Kropli Beskidu, którego celem jest ochrona zasobów wodnych naszego regionu. Powstał on jako wspólna inicjatywa firm systemu Coca-Cola: Coca-Cola Poland Services i Coca-Cola HBC Polska oraz Fundacji Partnerstwo dla Środowiska, która nim zarządza. W roku bieżącym program Funduszu otrzymał wsparcie Unii Europejskiej. W ramach dotacji unijnych uzyskał środki umożliwiające realizację dodatkowych działań.

W programie mogą brać udział organizacje pozarządowe, instytucje gminne, szkoły samorządowe i społeczne, przedszkola, domy kultury, kluby młodzieżowe, sportowe, czy koła zainteresowań z terenu gmin Krynica-Zdrój, Muszyna, Piwniczna-Zdrój i Rytrze. Podstawowym celem działania Funduszu jest budowanie współpracy lokalnej, wspieranie finansowe i organizacyjne osób oraz instytucji działających na rzecz ochrony wód Beskidu. W 2006 r. spośród zgłoszonych pomysłów zrealizowano m.in.: projekt zagospodarowania terenu brzegu Roztoczanki w Rytrze, odtwo-

renie ujęcia wody "Królowa Studzienka" w Piwnicznej, działania na rzecz ochrony Doliny Wierchomlanki w Wierchomli Wielkiej.

W realizację wspartych przez Fundusz projektów zaangażowali się nauczyciele, uczniowie, rodzice, urzędnicy, biznesmeni. W 2007 r. budżet Funduszu wyniósł aż 100 tys. zł. Środki z dotacji mogły być wykorzystane do 30 listopada 2007 r. W tegorocznym regulaminie Funduszu Kropli Beskidu pojawiły się innowacje. Każda nowa inicjatywa, podobnie jak w 2006 r., mogła otrzymać 7 tys. zł, ale organizacje, którym udało się już zrealizować pomysły projekty w poprzednich edycjach, mogły się ubiegać aż o 12 tys. zł. Aby otrzymać dotacje nie trzeba przedstawiać gotowego projektu. Wystarczy pomysł, w którego realizacji wspierają uczestników organizatorzy programu.

Szczegółowe informacje o programie dotacyjnym można znaleźć na stronie: www.fundusz.epce.org.pl oraz pod numerem tel. (12) 422 50 88.